

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«30» 12 2024 ел

КАРАР

№ 327

«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә 2025-2028 елларга алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясендә 2030 елга кадәр алкоголь куллануны киметү концепциясе нигезендә Балтач район башкарма комитеты карар бирә:

1. «Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә 2025-2028 елларга алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны профилактикалау» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карар 2025 елның 01 гыйнварыннан үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Балтач район башкарма комитеты житәкчесенә беренче урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

А.Ф. Хәйретдинов

Татарстан Республикасы
Балтач район башкарма комитетының
2024 елның «30» 12
327 номерлы карары белән расланган

«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә 2025-2028 елларга
алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны профилактикалау»

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программа паспорты

Программа атамасы	«Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы территориясендә 2025-2028 елларда алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны профилактикалау» (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<p>- Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2009 елның 30 декабрдәге «Алкоголь продукциясен чамадан тыш куллану масштабларын киметү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру концепциясе һәм 2020 елга кадәр чорга Россия Федерациясе халкы арасында алкоголизмны профилактикалау турында» 2128-р номерлы боерыгы;</p> <p>-Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрдәге «Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасын раслау турында» 764 номерлы карары</p> <p>- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 1 июлендәге «2029 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 461 номерлы карары</p> <p>- Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгының “ Татарстан Республикасында 2016 - 2021 елларга һәм 2030 елга кадәр чорга дәүләт яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсен үстерү стратегиясен раслау турында» приказы</p> <p>- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 4 февралендәге «Татарстан Республикасында 2030 елга кадәр чорга дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 63 номерлы карары</p>
Программаның заказ бирүчесе	Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максатлары:</p> <ul style="list-style-type: none">- алкоголь продукциясен куллану күләмнәрен киметү;- халыкның төрле катлаулары арасында алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны һәм алкоголизмны профилактикалау системасының нәтижәлеләген күтәрү;- көнкүреш агулану, шул исәптән алкоголь белән агулану аркасында район халкының үлем санын киметү;- район халкы арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау һәм раслау. <p>Бурычлары:</p> <p>-алкоголь куллануның социаль куркыныч нәтижәләрен бетерүгә юнәлдерелгән хокук саклау органнары, жирле үзидарә органнары,</p>

	<p>медицина, мәдәни-агарту һәм мәгариф учреждениеләре һәм башка оешмалар эшчәнлегенең нәтижәлеләген күтәрү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - район халкының сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру; - район территориясендә алкоголь продукциясенең сыйфатына һәм куркынычсызлыгына контрольне көчәйтү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2025-2028 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Барлыгы - 20 000 сум</p> <p>2025 ел - 5 000 сум;</p> <p>2026 ел - 5 000 сум;</p> <p>2027 ел - 5 000 сум;</p> <p>2028 ел - 5 000 сум.</p> <p>Финанслау чыганагы - Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары. Программаны финанслау күләменә, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертеләргә тиеш</p>
Иң мөһим максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр	<p>Спиртлы продукция белән кискен агуланулар санының кимүе (100 мең кешегә 45 кеше);</p> <p>Алкоголь продукциясе белән агулану нәтижәсендә халыкның үлем дәрәжәсе кимүе (100 мең кешегә 0 кеше).</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган соңгы нәтижәләре һәм аның социаль-икътисади нәтижәлеләге күрсәткечләре	<p>Халык арасында алкоголь һәм спиртлы продукция куллану куркынычы факторларын киметү;</p> <p>Балаларда, үсмерләрдә һәм яшьләрдә сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру;</p> <p>Алкоголь куллануны профилактикалауга системалы якин килүне үстерү;</p> <p>Алкоголизм һәм эчкечелекне профилактикалауның һөнәри һәм ижтимагый чөлтәрен үстерү;</p> <p>Алкоголь һәм спиртлы продукция житештерү һәм аларның әйләнеше өлкәсендәге хокук бозулар өчен, балигъ булмаганнарга алкоголь продукциясен сатуны да кертәп, җаваплылыкны көчәйтү;</p> <p>Жәмәгать урыннарында, бигрәк тә ял итү һәм спорт чараларын гамәлгә ашыру урыннарында, шулай ук гаиләләрдә алкоголь продукциясе куллануның таралу дәрәжәсен кыскарту.</p>
Төп чараларны үтәүчеләр	<p>«Балтач үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе (киләшү буенча);</p> <p>«Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе;</p> <p>Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәдәният бүлегә;</p> <p>Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә;</p> <p>Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе;</p> <p>Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының икътисад һәм фаразлау бүлегә;</p> <p>Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы Балтач районы буенча бүлегә;</p> <p>«Балтач районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» дәүләт</p>

I. Программаның гомуми нигезләмәләре

Балтач муниципаль районы халкы арасында 2025 - 2028 елларга алкоголь продукциясен куллану күләмнәрен киметү, алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны һәм алкоголизмны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру халыкның алкоголь продукциясен, шул исәптән аз алкогольле эчемлекләренә, сыраны һәм аның нигезендә эзерләнә торган эчемлекләренә куллану күләмнәрен киметүгә (алга таба - алкогольле продукция), муниципаль районда демографик вазгыятьне яхшыртуга, халыкның гомер озынлыгын арттыруга, үлүчеләр санын киметүгә, сәламәт яшәү рәвешенә стимуллар булдыруга юнәлдерелгән.

Әлеге Программа 2025 - 2028 елларга алкоголь продукциясен куллану күләмен киметү, алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны һәм алкоголизмны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның максатларын, бурычларын һәм механизмнарын билгели.

Программа түбәндәгеләр нигезендә эшләнгән:

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2009 елның 30 декабрдәге «Россия Федерациясе халкы арасында алкоголь продукциясен чамадан тыш куллану масштабларын киметү һәм алкоголизмны профилактикалау буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру Концепциясе турында» 2128-р номерлы боерыгы белән;

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрдәге «Татарстан Республикасында жәмәгәт тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасын раслау турында» 764 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 1 июлдәге «2029 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 461 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгының «2016 - 2021 елларга һәм 2030 елга кадәр чорга Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсен үстерү стратегиясен раслау турында» боерыгы;

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 4 февралдәге «2030 елга кадәр Татарстан Республикасы дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 63 номерлы карары.

II. Проблеманың үзенчәлеге.

Проблеманы хәл итүнең кирәклеген һәм өстенлекләрен нигезләү

Алкоголь продукциясен чамадан тыш куллану районда демографик һәм социаль проблемалар туплануның төп сәбәпләренә берсе булды.

Алкоголь продукциясен чамадан тыш куллану кешеләрнең вакытыннан алда үлеменә китерә һәм жәмгыятьнең билгеле бер өлешенә социаль деградацияләүнең төп сәбәпләренә берсе булып тора, ул жинаятьчелек һәм көчләнү үсешендә, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар санын арттыруда чагыла, халыкның сәламәтлеге торышына тискәре йогынты ясый, гражданнар арасында инвалидлык очракларын арттыра.

Район халкының югары дәрәжәдә алкоголь куллану проблемасы тармакара һәм ведомствоара хезмәттәшлек позициясеннән хәл ителергә тиеш. Алкоголь продукциясен куллану масштабларын кыскарту район халкының сәламәтлеген һәм хезмәт потенциалын саклап калу өчен зур әһәмияткә ия.

Соңгы елларда көнкүреш эчкечеләге очраклары шактый артты.

Наркология кабинетында диспансер учетында торганнар:

Диагноз	2022 ел		2023 ел		2024 елның 10 ае	
	өлкәннәр	яшүсмерлә	өлкәннәр	яшүсмерлә	өлкәннәр	яшүсмерлә

		p		p		эр
Хроник алкоголизм	159	0	172	0	180	0
Спиртлы эчемлеклэр кулланучылар	14	0	17	0	18	0

"Район үзек хастаханәсе" ДАССУның терапия бүлегенә алкогольнең кискен токсик тәэсире диагнозы белән (кискен алкоголь интоксикациясе) салынган:

2022 ел		2023 ел		2024 елның 10 ае	
өлкәннәр	яшүсмерләр	өлкәннәр	яшүсмерләр	өлкәннәр	яшүсмерләр
4	0	3	0	2	0

"Район үзек хастаханәсе" ДАССУның терапия бүлегенә алкоголь куллану нәтижәсендә барлыкка килгән бәйлелек синдромы һәм алкоголь интоксикациясе диагнозы белән салынган:

2022 ел		2023 ел		2024 елның 10 ае	
өлкәннәр	Яшүсмерләр	өлкәннәр	Яшүсмерләр	өлкәннәр	Яшүсмерләр
18	0	24	0	20	0

«Район үзек хастаханәсе» ДАССУ буенча 2022, 2023 һәм 2024 елның 10 аена алкоголь интоксикациясеннән үлүчеләр, алкоголь куллану аркасында барлыкка килгән бәйлелек синдромы диагнозы белән күзәтү астында торучылар саны 25 кешегә житкән.

Жәмәгать тәртибен саклау линиясе буенча 2022 елда Балтач муниципаль районы территориясендә барлығы 139 (-65) жинаять кылынган, бу - 31,9%; шуларның жәмәгать урыннарында 15 (-13), бу 46,4% тәшкил итә. Урамнарда 11 (-11) жинаять теркәлгән, бу + 50,0% тәшкил итә.

2023 елда Балтач муниципаль районы территориясендә барлығы 212 (-73) жинаять кылынды, бу + 52,5% тәшкил итә; шулардан жәмәгать урыннарында 29 (+14), бу + 93,3% тәшкил итә. Урамнарда 16(+5) жинаять теркәлгән, бу + 45,0% тәшкил итә.

2024 елның 10 аенда Балтач муниципаль районы территориясендә барлығы 142 (-17) жинаять кылынган, бу + 10,7% тәшкил итә; шуларның жәмәгать урыннарында 10 (+7), бу - 41,2%. Урамнарда 9 (-3) жинаять теркәлгән, бу + 25,0%.

2024 елның 01 ноябрена Балтач муниципаль районы территориясендә 12 (-4) юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, нәтижәдә 16 (-3) юл хәрәкәте катнашучылары зыян күргән, шул исәптән 0 (-2) кеше һәлак булган. Автотранспорт белән исерек хәлдә идарә итүчеләр катнашында 1 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән.

Исерек хәлдә автотранспорт чарасы белән идарә иткән өчен 2021 елда - 98, 2022 елда - 87, 2023 елда - 72, 2024 елның 10 аенда 60 йөртүче тоткарланган.

Алкоголь куллануның яшь чикләре кимүе, балалар һәм яшүсмерләр арасында спиртлы эчемлекләр куллануның артуы һәм алкоголизмның үсүе аеруча борчу тудыра. Үсеп килүче буынның сәламәтлеге, әхлакый тәрбиясе, интеллектуаль һәм физик үсешенә житди куркыныч янаячак.

Китерелгән статистик мәгълүматлар районда алкоголь куллану белән бәйле авыр вазгыять саклануын күрсәтә, бу бурычның максатларына нәрсә сәбәпче булуын, шулай ук әлеге программаны кабул итү зарурлыгын билгели.

III. Программаның максатлары һәм бурычлары

Максатлары:

- алкоголь продукциясен куллану күләмнәрен киметү;

- халыкның төрле катлаулары арасында алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны һәм алкоголизмны профилактикалау системасының нәтижәлелеген күтәрү;

- көнкүреш агулану, шул исәптән алкоголь белән агулану аркасында район халкының үлем санын киметү;

- район халкы арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау һәм раслау.

Бурычлар:

- хокук саклау органнары, жирле үзидарә органнары, медицина, мәдәни-агарту, мәгариф учреждениеләре һәм башка оешмалар һәм алкогольне куллануның социаль куркыныч нәтижәләрен бетерүгә юнәлдерелгән башка оешмалар эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру;

- район халкының сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;

- алкоголизмны дөвалауның яңа ысулларын һәм чараларын гамәлгә ашырыру;

- район территориясендә алкоголь продукциясенең сыйфатына һәм куркынычсызлыгына контрольне көчәйтү.

Программаның ведомствоара характеры һәр учреждениегә һәм оешмага аның функциональ үзенчәлеге белән бурычлар куюга юнәлтелгән.

«Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә:

- белем бирү учреждениеләренең балаларда һәм үсмерләрдә сәламәт яшәү рәвеше формалаштырудагы, алкогольгә каршы тәрбияләү системасын камилләштерүдәге ролен арттырырга;

- гомуми белем бирү учреждениеләрендә даими рәвештә кинолекторияләр, лекцияләр, антиалкоголь тематикасы әңгәмәләрен үткәрүне тәмин итәргә;

- балигъ булмаганнарны, шул исәптән балигъ булмаганнар эшләре комиссиясендә профилактик исәптә торучыларны өстәмә белем бирү системасына массакүләм жәлеп итү, һәм район халкында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, эчкечелекне һәм алкоголизмны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны яклау эшен оештырырга;

- гражданның рухи ихтыяжларын канәгатьләндерүдә, илебез һәм дөнья мәдәнияте кыйммәтләрен сатып алуда, ял, спорт һәм туризмны тәмин итүдә ярдәм күрсәтергә.

«Татмедиа» АЖнең Балтач районы филиалы булган «Хезмәт» район газетасы редакциясенә - алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә тәкъдим итәргә:

- муниципаль һәм ижтимагый оешмаларны жәлеп итеп, даими нигездә халыкка алкогольнең сәламәтлеккә, гайлә иминлегенә, кешенең рухи бөтенлегенә зыяны турында мәгълүмат житкерүгә юнәлдерелгән мәгълүмати-пропаганда эшен, алкогольгә каршы сәясәт чаралары турында мәгълүмат житкерүне тәмин итәргә.

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының икътисад һәм фаразлау бүлегенә алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә:

- Россия Эчке эшләр министрлығының Балтач районы буенча бүлеге белән берлектә балигъ булмаганнарга спиртлы эчемлекләр һәм сыра сату фактларын ачыклау һәм булдырмау эшен көчәйтәргә.

«Балтач үзәк район хастаханәсе» ДАССУ алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә:

- алкогольне чамадан тыш күп куллану, наркотик матдәләрне медицинадан тыш куллану һәм токсикоманиягә бирелүчән затларны ачыклау һәм исәпкә алу чараларын билгеләнгән тәртиптә күрергә;

- алкоголизмнан интегүче затларга медицина ярдәменең яңа формаларын кертүгә ярдәм итәргә;

- халыкның сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауны тәмин итәргә.

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә:

- балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында алкоголизм таралу проблемаларына жәмәгәтчелек игътибарын жәлеп итү максатында ижтимагый акцияләр үткәргә;

- гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның, 35 яшкә кадәрге яшьләрнең буш вакытын, ялын, спортны һәм туризмны тәмин итәргә;

- Россия Эчке эшләр министрлығының Балтач районы буенча бүлеге белән берлектә балигъ булмаганнарга алкоголь продукциясен законсыз сату урыннарын ачыклау буенча рейдлар уздырырга;

- «Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының Мәгариф идарәсе» МКУ белән берлектә район халкында сәламәт яшәү рәвешен булдыруга, эчкечелекне һәм алкоголизмны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыруны дәвам итәргә;

- гражданнарга аларның рухи ихтияжларын канәгәтләндерүдә, илебез һәм дөнья мәдәнияте кыйммәтләренә жәлеп итүдә, ял, спорт һәм туризмны тәмин итүдә ярдәм күрсәтәргә.

Россия Эчке эшләр министрлығының Балтач районы буенча бүлегенә алкоголизмны профилактикалау өлкәсендә тәкъдим итәргә:

- халык тормышы һәм сәламәтлеге өчен куркынычсызлык таләпләренә туры килми торган һәм контрафакт алкоголь продукциясен әйләнештән алу буенча оператив-профилактик чаралар уздыруны, балигъ булмаганнарга алкогольле һәм спиртлы продукцияне сату фактларын булдырмауны тәмин итәргә;

- өйдә житештерелгән куәтле спиртлы эчемлекләргә сату, шулай ук сату максатында эзерләү яки саклау фактларын ачыклау эшчәнлеген активлаштырырга;

- наркоманияне һәм алкоголизмны профилактикалауга, яшьләрне эхлакый тәрбияләүгә аерым игътибар биреп, районның гомуми белем бирү учреждениеләрендә чараларны системага салырга.

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чаралары Татарстан Республикасы Балтач муниципаль район бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Программаның төп заказчысы-координаторы - Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты.

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты программаны гамәлгә ашыру барышында аның төп башкаручылары эшчәнлеген координацияләүне тәмин итә, программа чараларын гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тора.

Программаның чараларын төп башкаручылар гамәлгә ашыру нәтижәләре турында билгеләнгән тәртиптә хисап бирәләр.

Программа чараларын үтәүчеләр түбәндәгеләр була:

«Балтач үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе (киләшү буенча);

«Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе;

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәдәният бүлеге;

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге;

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе;

Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының икътисад һәм фаразлау бүлеге;

Россия Эчке эшләр министрлығының Татарстан Республикасы Балтач районы буенча бүлеге (киләшү буенча);

«Балтач районы халыкны эш белән тәмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе (киләшү буенча);

V. Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү.

Программаны гамәлгә ашыру

Программа ачык чагылган социаль характер йөртә, аның чараларын тормышка ашыру нәтижәләре Балтач муниципаль район халкының төрле ягына уңай йогынты ясаычак.

Программаның тулы һәм вакытында үтәлүе халык сәламәтлегенә һәм гомуми торышын сизелерлек яхшыртачак, районның демографик хәлендәге уңай үзгәрешләргә (бигрәк тә хезмәткә сәләтле яшәтәге ирләр арасында үлүчеләр санын киметүгә) китерәчәк. Алкоголь эчемлекләр һәм сыра сатуның көтелә торган кимүе элек исерткеч эчемлекләр артык күп куллану белән бәйлә булган икътисади югалтуларның кимүенә уңай йогынты ясаычак; бу гражданның ижтимагый һәм шәхси иминлеген арттыруга, жәмгыятьтә тотрыклылык үсешенә китерәчәк.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә жан башына исәпләгәндә абсолют алкогольле эчемлекләр һәм сыра сатуның кимүе, спиртлы продукция белән кискен агулану, алкоголь психозы белән авыручылар, алкоголь белән агуланудан үлүчеләр, исерек хәлдә кылынган жинаятләр санының кимүе көтелә.

VI. Программа чаралары исемлеге

№ т/ б	Бурьчлар, программа чаралары аталышы	Үткөрү вакыты	Жаваплы башкаручы	Финанслау күләме (мең сумнарда)			
				2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел
Алкоголь продукциясен куллануның гомуми дәрәжәсенә кимүе							
1.1	Алкоголь продукциясен явызларча куллану турында мәгълүмати материаллар әзерләү һәм тарату	Ел дәвамында	"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)				
1.2	Эчкечелекнең һәм алкогольизмның зарары турында социаль юнәлешләрнең пропанганда материалларын бастырып чыгару	Ел дәвамында	«Хезмәт» газетасы редакциясе (киләшү буенча)				
1.3	Эчкечелекне һәм алкогольизмны («түгәрәк өстәлләрне», матбугат конференцияләрен, сәламәтлек көннәрен һ.б.) профилактикалау буенча агарту чаралары үткөрү.	Ел дәвамында	«Мәгариф идарәсе» МКУ "Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)	1	1	1	1
1.4	Фальсификацияләнгән алкогольле һәм спиртлы продукцияне законсыз житештерүнең урынын ачыклау	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы бүлегенә (киләшү буенча)				

1.5	Балигъ булмаганнарда алкоголь продукциясе һәм сыра сатуны чикләү һәм жәмәгать урыннарында, бигрәк тә ял итү һәм спорт чаралары үткәру урыннарында алкоголь продукциясен эчүне тыю буенча махсус чаралар үткәру	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлығының Балтач районы буенча бүлгеге (киләшү буенча), КДН һәм ЗП				
1.6	Балаларның һәм үсмерләренң жәйге ялын оештыручы учреждениеләренң эш планына алкогольгә каршы юнәлештәге профилактик чараларны кертү	Ел саен I квартал	"Мәгариф идарәсе" МКУ, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлгеге				
1.7	«Хәвәф-хәтәр төркеме» укучыларын тәрбияләү буенча педагогик советлар үткәру, имин булмаган гайләләр белән эшләү	III квартал, ел саен	«Мәгариф идарәсе» МКУ, гомуми белем бирү учреждениеләрә (киләшү буенча),				
1.8	Сәләмәт яшәү рәвешен пропагандалау, массакүләм мәгълүмат чаралары, сәләмәт бала тәрбияләү кабинетлары һәм балалар дөваләу-профилактикалар әу учреждениеләрә арасында көнкүреш агулануларын профилактикалау эшләрен активлаштыру	Ел дәвамында	"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)				
Район халкының сәләмәт яшәү рәвешен формалаштыру							
2.1	Сәләмәт яшәү рәвешен пропагандалауга, гайлә институтын үстерүгә юнәлдерелгән мәкаләләрне массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару.	Ел дәвамында	«Хезмәт» газетасы редакциясе (киләшү буенча)				
2.2	Алкоголь эчемлекләрен беренчел куллануны профилактикалау үзенчәлекләре буенча гомум белем бирү	II квартал	«Мәгариф идарәсе» МКУ				

	учреждениеләре өчен методик тәкъдимнәр эшләү						
2.3	Укучыларның алкоголь эчемлекләрен куллануны профилактикалау буенча иң яхшы программага (проектка) конкурс оештыру һәм үткөрү	Ел саен I квартал	«Мәгариф идарәсе» МКУ	1	1	1	1
2.4	Сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру буенча педагог хезмәткәрләр өчен семинарлар оештыру	IV квартал, ел саен	«Мәгариф идарәсе» МКУ				
2.5	Авыр тормыш хәлендә калган, КДН һәм ЗПда исәптә торучы балигъ булмаганнар өчен социомәдәни, спорт – сәламәтләндерү чараларын оештыру һәм үткөрү	III квартал, ел саен	“Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	1	1	1	1
2.6	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә гаилә спорт конкурсларын һәм гаилә белән ял көне турларын оештыру һәм үткөрү	Ел дәвамында	“Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге				
2.7	Алкоголь продукциясен куллану традицияләрен юкка чыгара торган яшьләр һәм өлкәннәр өчен яңа буш вакытны үткөрү һәм ял итү төрләрен оештыру	Ел дәвамында	“Мәгариф идарәсе” МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	1	1	1	1
2.8	Халыкның киң катламнарын колачлап алкоголь продукциясен чамадан тыш куллануны кисәтүгә һәм районда сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга юнәлдерелгән массакүләм спорт, физкультура чараларын үткөрү	Ел дәвамында	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	2	2	2	2

2.9	Асоциаль тэртипне профилактикалауга һәм сәламәт яшәү рәвешенә мотивация формалаштыруга юнәлдерелгән китап күргәзмәләрен оештыру	Ел дәвамында	Мәдәният бүлеге				
2.10	Сәламәт яшәү рәвеше буенча район китапханәләренә китап фондын формалаштыру һәм тулыландыру	Ел дәвамында	Мәдәният бүлеге				
2.11	"Алкогольдән баш тарту көне", "Сәламәт һәм көчле булырга теләм", "Аек гайлә - сәламәт балалар" акцияләрен оештыру	Ел дәвамында	"Мәгариф идарәсе" МКУ, Мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, социаль яклау бүлеге	1	1	1	1
2.12	«Сәламәт яшәү рәвеше өчен» агитбригада конкурсын оештыру һәм үткәрү	Ел саен II-III кварталлар	"Мәгариф идарәсе" МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	1	1	1	1
2.13	«Мин сәламәт яшәү рәвеше сайлыым»	Ел саен II квартал	"Мәгариф идарәсе" МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	1	1	1	1
2.14	Алкоголь продукциясе әйләнеше өлкәсендәге законнарның яңа таләпләрен аңлату буенча сәүдә предприятиеләре житәкчеләре өчен семинарлар оештыру һәм үткәрү	Ел дәвамында	Икътисад һәм фаразлау бүлеге				
2.15	«Укучылар күзлегеннән яшьләр проблемалары» дигән фәнни-гамәли конференция үткәрү	IV квартал, ел саен	«Мәгариф идарәсе» МКУ, гомуми белем бирү учреждениеләре (киләшү буенча)				
2.16	Алкоголь куллану мәсьәләләре буенча мәктәпләрдә үсмерләргә мәгълүмат бирү дәрәжәсенә анкеталаштыру үткәрү	Ел дәвамында	«Мәгариф идарәсе» МКУ, гомуми белем бирү учреждениеләре (киләшү буенча)				

2.17	Жэйге сәламәтлөндөрү кампаниясе чорында балалар һәм яшүсмерләр арасында профилактик эш	Ел саен II-III кварталлар	"Мәгариф идарәсе" МКУ, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге				
2.18	Алкоголизмны профилактикалау проблемалары буенча район мәктәпләрендә семинарлар, лекцияләр, кино карау, видеолар, сыйныф сәгатьләре үткөрү: "Сыра һәм сыра алкоголизмының зарары"; "Алкоголь һәм киләчәккә планнар", Алкогольгә «Юк!» - дип әйт.	Ел дәвамында	"Мәгариф идарәсе" МКУ, мәдәният бүлеге, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге				
2.19	«Минем сәламәтлегем - милләт сәламәтлеге» ял итү чарасы Дөньякүләм аеклык һәм исерткеч эчемлекләргә каршы көрәш көненә багышланган, «Алкоголь өстеннән суд!» театральләштерелгән тамашасы	IV квартал, ел саен	"Мәгариф идарәсе" МКУ, Мәдәният бүлеге,	1	1	1	1
2.20	«1000 велосипедчы көне» велоузышы	Ел саен II квартал	Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге				
2.21	Белем бирү учреждениеләрендә, район үзәк хастаханәсе хезмәткәрләре, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, психологлар һәм ата-аналарны һәм яшүсмерләргә жәлеп итеп әңгәмәләр, очрашулар, «түгәрәк өстәлләр» оештырырга	Ел дәвамында	«Мәгариф идарәсе» МКУ				
2.22	риск төркеме белән, яшь гаиләләр белән индивидуаль эш алып бару, алкоголь (консультацияләр,	Ел дәвамында	«Мәгариф идарәсе» МКУ, Социаль яклау бүлеге (киләшү буенча)				

	эңгемэлэр, тренинглар h.б.) куллану.						
2.23	Мэгариф учреждениелерендэ психологлар, педагоглар һәм балалар өчен психоактив матдэлэргэ бэйлелекне беренчел профилактикалау һәм иртэ ачыклау буенча тематик укыту семинарларының даими гамәлдәге циклын үткөрү; медицина хезмәткэрлэре; - укучыларның төрлө яштыгә төркемнэре	Ел дэвамьнда	«Мэгариф идарэсе» МКУ ГАУЗ «Район үзэк хастаханэсе» (килеш ү буенча), КДН һәм ЗП				
2.24	Балигъ булмаганнар, ата-аналар, яшьлэр-яшүсмерлэр берләшмэлэре, белем бирү оешмалары хезмәткэрлэре өчен пропаганда һәм методик материаллар - листовкалар, брошюралар, буклетлар эзерләү; - алкогольизмга каршы юнәлдерелгән тематикалы плакатлар сатып алу	Ел дэвамьнда	“Мэгариф идарэсе” МКУ, Мәдәният бүлгеге, «Хезмәт» газетасы редакциясе (килешү буенча)	1	1	1	1
2.25	баннерларны бастыру: - алкогольизмга каршы; - сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау һәм алкогольгә тискәре мөнәсәбәт формалаштыру буенча социаль реклама.	Ел дэвамьнда	“Мэгариф идарэсе” МКУ, мәдәният бүлгеге, яшьлэр эшлэре һәм спорт бүлгеге	1	1	1	1
Алкоголь бэйлелегеге булган затларга наркологик медицина ярдәме һәм социаль реабилитацияләү системасын камилләштерү							
3.1	Табиблар тарафыннан алкоголь һәм спиртлы эчемлеклэр кулланучы балигъ булмаганнар өчен консультациялэр оештыру һәм үткөрү Эчке эшлэр бүлгегенен	Ел дэвамьнда	«Район үзэк хастаханэсе» ДАССУ (килешү буенча), Россия Эчке эшлэр министрлығының Балтач районы				

	<p>балигъ булмаганнар эшлере бүлекчэләрендә һәм балигъ булмаганнар эшлере һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрендә, шулай ук әлеге затларның ата-аналары (законлы вәкилләре)</p>		<p>буенча бүлеге (киләшү буенча)</p>				
3.2	<p>профилактик медицина тикшерүендә гражданныр категорияләре арасында алкоголь бәйләлегенә беренчел симптомнарын ачыклау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - югары хәвәф-хәтәр чыганагы белән бәйлә һөнәри эшчәнлек; - хәрби хезмәткә чакырылганнар; - урта махсус һәм югары уку йортларына керүчеләр; - балигъ булмаганнар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар эшләре комиссиясе юлнамасы буенча; - пассажирлар йөртү өчен билгеләнгән автотранспорт чаралары йөртүчеләре 	<p>Ел дәвамында</p>	<p>"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)</p>				
3.3	<p>Исәптә торучы авыруларга диспансеризация үткәрү</p>	<p>Ел дәвамында</p>	<p>"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)</p>				
3.4	<p>Алкогольгә бәйләлек авыруларын диагностикалау һәм амбулатор дөвалау</p>	<p>Ел дәвамында</p>	<p>"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)</p>				
3.5	<p>«Мәгариф учреждениесендә» булган авыруларны ай саен күзәтү</p>	<p>Ел дәвамында</p>	<p>"Район үзәк хастаханәсе" ДАССУ (киләшү буенча)</p>				
3.6	<p>Барлык сәләмәтлек саклау, мәгариф, мәдәният</p>	<p>Ел дәвамында</p>	<p>«Район үзәк хастаханәсе» ДАССУ (киләшү</p>				

	учреждениеларендә, эчке эшләр бүлегендә «Район үзәк хастаханәсе» ДАССУнда дөвалау һәм тернәкләндерү профилактик, наркология ярдәмен алу мөмкинлекләре турында һәркем файдалана алырлык, актуаль, дөрес мәгълүмат мәгълүмат урнаштыруны оештыру		буенча), «Мәгариф идарәсе» МКУ, Мәдәният бүлеге, Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге (киләшү буенча)				
3.7	Алкоголизм белән авырчыларны наркология бүлегендә дөваланганнан соң эшкә урнаштыруда ярдәм күрсәтү	Ел дөвамында	Халыкны эш белән тәэмин итү үзәге (киләшү буенча)				
Исерек хәлдә кылынган жинаятьләр санының кимүе							
4.1	Алкоголь продукциясен чамадан тыш кулланучы затлар, шулай ук алкоголь кабул итүче балигъ булмаганнар белән индивидуаль профилактик чаралар күрү	Ел дөвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге (киләшү буенча), КДН һәм ЗП				
4.2	«Хәвеф-хәтәр төркеменә» балигъ булмаган затларына кеше организмына алкоголь йогынтысының һәлакәтле тәсирен, исерек хәлдә кылынган хокук бозулар өчен җаваплылыкны ачыклау гамәлләре	Ел дөвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге (киләшү буенча), КДН һәм ЗП, «Мәгариф бүлеге» МКУ				
4.3	Район территориясендә суррогат спиртлы продукция керүгә, житештерүгә һәм сатуга юл куймау буенча чаралар күрү	Ел дөвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Балтач районы буенча бүлеге (киләшү буенча)				

4.4	Балигъ булмаганнарның һәм яшьләрнең массакүләм ял итү урыннарында спиртлы продукция куллануны профилактикалау максатларында комплекслы операцияләр, рейдлар үткөрү	Ел дэвამында	Россия Эчке эшләр министрлығының Балтач районы буенча бүлеге (килешү буенча), ҚДН һәм ЗП				
-----	--	-----------------	---	--	--	--	--

*Файдаланылган кыскартулар исемлеге:

«Мәгариф бүлеге» МКУ - «Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе;

«ОДМС» - Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитетының Яшьләр эшләр һәм спорт бүлеге;

«Мәдәният бүлеге» - «Балтач район башкарма комитетының мәдәният бүлеге»;

Социаль яклау бүлеге - Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәмин итү һәм

социаль яклау министрлығының Балтач муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;

«Халыкны эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ - Балтач районының «Халыкны эш белән тәмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе;

«Район үзәк хастаханәсе» ДАССУ - «Балтач район үзәк хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе.